

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU TUTANAK DERGİSİ

—●—
17'nci Toplantı
30 Mart 2021 Salı
—●—

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- Sümer Holding AŞ Genel Müdürlüğünün 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

17'nci Toplantı

30 Mart 2021 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM KİT Komisyonu saat 15.35'te açıldı.

Sümer Holding AŞ Genel Müdürlüğünün 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlandı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, 31 Mart 2021 Çarşamba günü toplanmak üzere saat 16.14'te toplantıya son verildi.

30 Mart 2021 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.35

BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)

BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)

SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)

KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Bahkesir)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz, toplantıyı açıyorum. (*)

II. İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- Sümer Holding AŞ Genel Müdürlüğünün 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bugünkü gündemimizde Sümer Holding Anonim Şirketinin 2017 ve 2018 yıllarının bilanço ve netice hesapları yer almaktadır.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtımalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, toplantıya katılamayan diğer Yönetim Kurulu üyelerinin birinin mazereti geldi, diğerlerinin de mazeretini istiyorum.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Efendim, müsaade ederseniz arz edeyim. Üyelerimizden birinin kızı Covid teşhisli, karantinada, diğer Yönetim Kurulu üyemiz de Covid temaslı durumda. Onlarla da ilgili, eğer pozitif çıkarsa -inşallah çıkmaz- mazeret dilekçelerini arz edeceğiz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, geciktirmeden onların da dilekçelerini istiyoruz.

Şimdi sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdüre veriyorum.

Buyurun.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Sayın Başkanım, Sayın Komisyon üyeleri, Sayıştay ve kamu kurumlarının değerli temsilcileri; sizleri şahsım ve Sümer Holding Anonim Şirketi mensupları adına öncelikle saygılarımla selamlıyorum.

Müsaadelerinizle, Sümer Holding Anonim Şirketinin Genel Müdürlüğü hakkında kısaca bilgi arz etmek istiyorum. 11 Temmuz 1933 tarihinde 2262 sayılı Kanun’la kurulan Sümerbank, 17 Haziran 1938 tarihinde yürürlüğe giren 3460 sayılı Kanun’la iktisadi devlet teşekkülü durumuna getirilmiştir. 1986 yılında yürürlüğe giren 3291 sayılı KİT’lerin Özelleştirilmesi Hakkında Kanun çerçevesinde Bakanlar Kurulunun 11 Eylül 1987 tarih ve 12184 sayılı Kararı gereğince Sümerbankın özelleştirilmesine karar verilmiştir. Yeniden yapılanma sürecine giren Kurumda bankacılık kesimi Kurumdan ayrılmış, Kurumun bünyesinde kalan diğer kısım sanayi sektöründe faaliyetlerini sürdürerek devam etmek üzere “Sümer (*)” Coronavirus salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Holding Anonim Şirketi” adını almıştır. Hâlihazırda Sümer Holding Anonim Şirketi, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından kendisine devrolunan yetkiler çerçevesinde tasfiye edilmesine karar verilerek holding bünyesine aktarılan kuruluşların özelleştirme işlemlerini yürütmektedir.

Holdingimizin 2017 ve 2018 yılı faaliyetlerine ilişkin olarak kısaca bilgi arz etmek istiyorum Sayın Başkanım müsaadelerinizle.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Tabii.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Sümer Holding Anonim Şirketi 2005 yılında SEKA’yla devrolunan Mersin ili, Silifke ilçesine bağlı Taşucu beldesi sınırları içerisinde yer alan Taşucu işletmesi limanı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 23 Ocak 2017 tarih ve 69 sayılı olurlarına istinaden bilabedel Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketine devredilmiştir. 14 Şubat 2017 tarihli protokol kapsamında devir işlemi gerçekleştirilmiştir. Söz konusu limandan, Kurumun uhdesine geçtiği 2006 yılından, devredildiği 2017 Şubat tarihine kadar toplam 48,8 milyon TL gelir elde edilmiştir. Sümer Holding Anonim Şirketinin 2007 yılında Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Anonim Şirketinden devraldığı Adana Attepe’deki 2 adet ve Hekimhan Karakuz’daki 1 adet olmak üzere toplam 3 adet maden sahası işletmecisi firmalara yani redevansçılık firmalar eliyle açık işletme yöntemiyle işletilmekte ve üretilen demir cevheri demir çelik fabrikalarına satılmaktadır. Bu işleminden 2017 yılında KDV dâhil 1 milyon 8 bin 140 TL, 2018 yılında KDV dâhil 1 milyon 363 bin 680 TL olmak üzere toplam KDV dâhil 2 milyon 371 bin 820 TL redevans geliri elde edilmiştir.

Ayrıca bağlı ortaklıklar ve iştiraklerimizden 2017 yılında 5,4 milyon, 2018 yılında 3,8 milyon, 2019 yılında 6,1 milyon olmak üzere toplam 15,4 milyon TL temettü geliri elde edilmiştir.

Holdingimizin gayrimenkul kira ecrimisil gelirleri olarak 2017 yılında 1 milyon 53 bin 668 TL, 2018 yılında 544 bin 799 TL, 2019 yılında 851 bin 272 TL olmak üzere toplam 2 milyon 449 bin 739 TL gelir elde edilmiştir.

Sayın Başkan, sayın üyeler; bugüne kadar özelleştirme kapsamı ve programında olan Türkiye Yapağı ve Tiftik AŞ, Köyteks Yatırım Holding AŞ, Akdeniz Sanayi ve Ticaret AŞ, Türkiye Zirai Donatım AŞ, Türkiye Motor Sanayi ve Ticaret AŞ, Turban Turizm AŞ, Türkiye Selüloz ve Kâğıt Fabrikaları AŞ, Türkiye Gübre Sanayi AŞ, Demir Çelik İşletmeleri AŞ, Sümer Halıcık ve El Sanatları Sanayi ve Ticaret AŞ ve TTA Gayrimenkul AŞ gibi KİT’ler; holdingimiz bünyesinde tasfiye edilmiştir. Söz konusu KİT’lere ait tüm arşiv işlemleri ile süregelmekte olan bütün davalar -ki hâlihazırda 3 bin 204 dava ve icra dosyası yürütülmektedir- yine Genel Müdürlüğümüz tarafından itina ile izlenmekte ve takip edilmektedir.

Özelleştirme çalışmaları sonucunda Adana Aktepe’de 2 adet ve Malatya Hekimhan Karakuzu’da 1 adet olmak üzere hâlihazırda 3 adet maden sahamız bulunmakta. 1 adet bağlı ortaklığımız, 2’si faal, 8 tasfiye hâlinde toplam 10 iştirakimiz vardır. Türkiye’nin çeşitli illerinde 1.248 adet ve toplam 8 milyon 860 bin 555 metrekare yüz ölçümlü taşınmazı bulunan holdingimizde toplam 144 personel çalışmaktadır.

Sayın Başkan, Komisyon üyeleri ve kıymetli katılımcılar; Sümer Holding Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün iş ve işlevleri hakkında kısaca bilgi sunmaya çalıştım. Sözlerime son verirken yüce Meclisinizin mümtaz temsilcilerine, siz Başkan ve üyelerine, tespit, önerileriyle çalışmalarına olumlu katkılarda bulunan Sayıştay denetim grup başkan ve denetçilerine, katılımlarından dolayı kamu kuruluşları ve devlet temsilcilerine teşekkür eder, şahsım ve mesai arkadaşlarım adına en derin saygılarımı sunarım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2017 yılı alt komisyon raporunda 1, 2018 yılı alt komisyon raporunda 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi, 2017 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - 2017 yılı Sayıştay denetim raporunda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Sayıştay Başkanlığı önerileri doğrultusunda işlem yapılacaktır.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylelikle 2017 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, 2018 yılının önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2018 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - 2018 yılı Sayıştay denetim raporunda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Genel Müdürüm.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Sayıştay Başkanlığının önerileri doğrultusunda işlem yapılacaktır.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Buyurun Sayın Sertel...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Hoş geldiniz öncelikle.

Ben 2 konuda, 2 öneriyle vakit alacağım.

8.2.2... Bu, 2018 yılı diğer bulgu ve önerilerde, diyor ki: “Holding dışında geçici olarak görevlendirilen personelin önemli bir mali yük getirmesi... Bu, mali yük getirmesi noktasında, Sayıştay “Yüklenici olarak çalıştırılan 88 kişiden 12’si tta Gayrimenkulden devralan Manisa Akhisar Sigara Fabrikasında –inşaatı vardı daha doğrusu, taşınmazları- 7’si İzmir Elektrik Fabrikasında, 4’ü Malatya Vagon Fabrikasının korunmasında, 2’si de Özelleştirme İdaresi Başkanlığında şoför olarak görevlendirilmiştir.” deniliyor. Şimdi, İzmir Milletvekili olmam nedeniyle demin burada dikkatimi bir şey çekti: İzmir Elektrik Fabrikasında görevlendirilen 7 kişi kimdir? Çünkü bu fabrika uzun yıllardır atıl ve harabe vaziyette yani oraya kimse giremez, mümkün değil. Son olarak da burada uzun bir tartışma oldu, sizin bilginiz yok ama KİT Komisyonu üyelerimizin bilgisi var. Burası ihale yoluyla özelleştirilmişti; İzmir Büyükşehir Belediyesi ihaleyi aldı fakat çeşitli gerekçelerle İzmir Büyükşehir Belediyesini ihaleden men ettiler ve Elektrik Fabrikasını İzmir Büyükşehir Belediyesine vermediler. Burası çok dökük bir alan.

AHMET KAYA (Trabzon) – Harabe.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yani fabrikada, maddi değeri olan, maddi değerde korunacak, kollanacak ve saklanacak herhangi bir şey de yok çünkü ben bütün gün oradan, yanından gelip geçen bir insanım. Bu 7 kişinin görevlendirilme sebebi nedir bu Elektrik Fabrikasıyla ilgili? Bir de bu Tarihî Elektrik Fabrikasının özelleştirilmesinde nerede kaldınız? Yani bu İzmir Büyükşehir Belediyesinin ihalesi iptal olduktan sonra bu fabrikanın özelleştirilmesiyle ilgili bugün gelinek nokta nedir? Bu konularda bilgi verirseniz memnun olurum.

Ayrıca, öneri 4’te de... Bir kısaca onu da söyleyeyim. Holdingin gerek kendi bünyesinde kapatılan veya tasfiye edilen işletmelerle, gerekse devralınan kuruluşlarla ilgili olarak çok sayıda dava ve icra dosyası var; bunları biliyoruz. 2019 yılında 401 milyon 192 bin lira maddi karşılığı olan 3.560 dava dosyası devredilmiş. Bugün itibarıyla yani 2021 yılı itibarıyla holdingin dava ve icra dosyası durumu nedir? Onu öğrenmek istiyorum. Hâlen çözülemeyen icra dosyalarının holdinge maddi külfeti ne kadara ulaşmıştır? Onu öğrenmek isterim. Dava ve icra dosyalarından zaman aşımına uğrayan var mıdır, varsa zaman aşımına uğrayan alacak tutarı nedir? Yasal takipte olan alacaklarınız bugün itibarıyla toplam ne olmuştur? Gölbaşı satış mağazasının 2016 yılında kapatılarak depolarında bulunan halı, kilim, el sanatları, tekstil ürünlerinin Başbakanlık Diyanet İşleri Başkanlığına devredildiği belirtiliyor. Bu depolarda adet ve maddi tutarları açısından ne kadarlık bir üründen söz edilebilir? Diyanet İşleri Başkanlığı sizden devraldığı bu ürünleri nerelerde kullandı, siz takip ettiniz mi? Onun da bilgisini verirseniz...

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Sayın Genel Müdürüm, birazdan geneli üzerindeki görüşmelerde söz vereceğim, o zaman da yanıt verebilirsiniz ya da yazılı yanıt verebilirsiniz.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimize sorulan sorulardan yazılı olarak yanıt verilmesini gerektiren konularla ilgili olarak yanıtlarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi web sayfasında yayımlanmasından itibaren on beş gün içinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Şimdi, geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize ben söz vereceğim.

Değerli üyeler, bu sözü ancak bir kere vereceğim, lütfen söz sırası geldiğinde zamanı da etkili kullanmak adına bütün konuşmanızı yapınız.

Sayın Zeybek, buyurun.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Kurumumuzun değerli yöneticileri hoş geldiniz.

Şimdi, Sümer Holding -daha önce Sümerbank’tı bu- iki yüzyıl bu ülkeye hizmet vermiş, Anadolu’nun her ücre köşesinde üretim yapan ve şubeleri olan bir kuruluştur. Tabii, belki de dünyanın gelişimiyle, endüstri ve dokumacılıktaki değişimlerle Sümer Holdingin de değişime uğraması, özelleştirilmesi söz konusu oldu, özelleştirildi her şey. Ama burada, Sümer Holding AŞ’nin yatırım programından çıkarıldığını ifade ediyorsunuz. Tasfiye sürecini ne zaman tamamlamayı düşünüyorsunuz? Yani bu, her yıl böyle sürecektir midir Sümer Holdingin? Kurumun atıl durumda bırakılan bina ve arsalarının güncel değerlendirilmesi sonucu değeri kaç milyon TL’dir? Bunun tarafınızdan fizibilitesi yapıldı mı? Bunun bilinmesini istiyoruz. Kurumda hatalı işlerin takibi ile gereği yapılabilir mi? Sümer Holdingin marka değerinin korunması ve değerlendirilmesi için bir çalışma yapıyor musunuz? Çünkü Sümer Holdingin

her şeyden önce şu anda ismi bir değer. Sümer Holdingin -Sümerbank daha doğrusu geçmişte- bu değerinin bir şekilde... Şöyle düşünüyorum: Türkiye'deki özel sektör tarafından bunun en iyi şekilde değerlendirileceğini, bu markanın en iyi rakamlarla bir değer kazanacağını biliyoruz.

Az önce Samsun Milletvekili ağabeyimizle bir görüşmemiz oldu, şu anda burada tabii kısa bir şeydi. Şimdi, şöyle dendi: Ya, bu Sümer Holdingin Yönetim Kurulu devamlı sürüp gidiyor. Şu anda bizim KİT kurumlarımız var, KİT kurumlarımızdan birine bunu aktarsak da yani o kurum üzerinden bu yönetilmiş olsa, yönetim kurulları ortadan kalksa, çalışanları ortadan kalksa yani devletin bir kurumuyla bunu birleştiresek de bu yolla, bu şekilde tasfiye dönemi bitse diye bir önerimiz olacaktır. Sayın Başkanımız, Komisyon üyeleri bu konuda ne düşünür bilmiyoruz tabii. Böyle bir durum olması doğru olan şeydir. Yani bu Holding yüzyıllarca böyle gidecekse, Yönetim Kurulu üyeleri olacaksa, olmayan bir şeyin, üretim yapmayanın... Yani nesnel bir şey var ortalıkta, kendi var ama üretimi yok, görünen bir şeyi yok, bunun önleminin alınmasını... Sümer Holdingi de, Sümerbankın da bir marka tesciliyle, yeniden fizibilitesinin yapılarak değerlendirilip bir şekilde birleştirildikten sonra satılmasını düşünüyor musunuz, böyle bir durum olabilir mi?

Bu konudaki çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Zeybek.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ediyorum.

Kurumun değerli yöneticileri, değerli arkadaşlar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Sümer Holding... Şimdi, Türkiye'de şirketlere şöyle bir baktığımız zaman, maalesef yüz yıllık şirketimiz yok denecek kadar az. Yani dünyada şirketler hep geçmişleriyle anlam kazanıyor, işte yüz yıllık şirket, iki yüz yıllık şirket gibi ama maalesef, Türkiye'deki şirketlerin ömrü, yüz yılını tamamlayan şirket sayısı yüzde 5'i, yüzde 10'u geçmiyor.

Şimdi, Sümerbank da 1933 yılında kuruldu. Hepimizde bir hatırası olan, bu salondaki herkesin "Sümerbank" dendiği zaman muhakkak sempati beslediği, çünkü geçmişte hakikaten çok ciddi hizmetleri olan, bu sadece ekonomiye olan katkıları değil, bugün -biliyorum ben- Sümerbank fabrikalarında tiyatroların olduğunu ve buna benzer değişik sosyal faaliyetlerin olduğunu yani toplumun tamamını kucaklayan bir yapısı vardı, belki cumhuriyetin ilk yıllarında da bu görevlerini icra etti. Bu tür köklü kuruluşların marka değerleri yüksek, muhakkak değerlendirilmesi lazım ama maalesef, işte 2000'li yılların başından beri Kurum sıkıntı içinde.

Şimdi, son yıllarla ilgili rakamlar burada, diyor ki: İşte 2017 yılında 13 milyon, 2018'de 10 milyon, 2019'da da 30 milyon lira zarar etmiş. Aslında bunlar -zarar deyince tabii- gelir ve giderlerini, gelirlerini düştükten sonra ortaya yere çıkan rakamlar diye ben algılıyorum. Mesela, sizin 2017 yılında 1 milyon 8 bin lira redevanstan, 5 milyon 428 bin lira kira gelirleriniz var; yine 2018'te 1,363 ve 3 milyon 826 bin kira geliriniz var. Yani 2019 yılını analiz ettiğimiz zaman, 30 milyon zarar ettiniz, 8,5 milyon da geliriniz olduğuna göre, gerçek manada demek ki 39 milyon zarar ettiniz yani zarar 39 milyon, 9 milyonunu buradan karşıladınız, 30 milyon da zarar hanesine yazdınız. Bu ne kadar gidecek? Bununla ilgili hiç kimsenin bir bilgisi yok.

E, takipteki alacaklar var. Bunlarla ilgili bir iyileştirme var mı Sayın Genel Müdürüm? Yani yıllara yönelik... Bence sunuş konuşmanızda şunu söyleyebilirdiniz: İşte, biz, 2017'de bu kadar, 2018'de şu kadar bu tahsilatlardan elde ettik veya bir hedefimiz var, biz bu alacaklarımızı 2022 yılı sonu itibarıyla... Yani böyle bir takviminiz var mı? Bu alacakları ne zaman sonuçlandırmayı düşünüyorsunuz? Böyle bir takvim var mı? Sorunun biri bu.

İki, eğer tahsil edilemeyecek durumda ise bunu varlık şirketlerine de satmak mümkün çünkü bunları tahsil edemiyorsanız avukatlara ödediğiniz para da ciddi rakamlara ulaşıyor demektir. Yine, buna paralel olarak, Sayın Kemal Zeybek Bey'in de söylediği gibi, yani bu tür belli varlıkları olan şirketler birbirleriyle birleştirilebilir. Yani aynı alanda faaliyet gösteren bir başka KİT'imiz varsa, anonim şirkettir, hisselerinin tamamını diğer şirket aldığı zaman otomatikman bu şirketler birleşir. Çünkü böyle gitmesinin, devlete bu sene... Her geçen yılda da rakam 2 katına çıkıyor. İşte, mesela, 2017'de, 2018'de 10 milyon olan, 2019'da 30 milyon. Şu an, 2020 ve 2021 rakamlarını da verirsiniz memnun oluruz. Yani 2020'de zararımız ne kadar, 2021 yılı için öngördüğünüz bir zarar rakamı var mı? Bütün bunları topladığımız zaman, işin hiç de iyiye doğru gitmediğini zaten görüyoruz. Dolayısıyla, bu manada bir birleşme söz konusu olabilir mi? Olursa zaten gayrimenkulleriyle beraber bir başka şirkette değerlendirilmiş olur.

Yine, buna benzer, tabii, personel maaşları... Bize ulaşan rakamlar inanılmaz yüksek. Şimdi, çalışmayan bir kurum var ama 11 milyon ile 25 milyon arasında maaşlar var. Başka kurumlarda görevlendirilen elemanlar var, görevlendiriliyor ama maaşları yine kurum tarafından ödeniyor. Dolayısıyla, önümüzdeki dönem içerisinde görevlendirme yöntemiyle gönderdiğimiz elemanların tamamını kalıcı olarak gönderebilir miyiz? Bununla ilgili bir çalışmanız var mı? Tabii, kalıcı olarak gönderdiğiniz zaman, Sümerbanktaki çalışma şartlarıyla -hani yatay, düşey geçince- o şartları sağlayacak da Türkiye'de fazla bir kurum var gibi durmuyor ama buna da bir şekilde bir çözüm üretmemiz lazım. Buradaki konuştuğumuz şirketler, tüyü bitmemiş yetimin hakkı bu. Yani burada hepimiz aynı taraftayız. Görünen o ki zaten şirket hukuken orta yerde var ama ekonomik olarak böyle bir şirket yok hükmünde gibi bir şey. Yani bir an önce bunun tasfiye edilip, adı da bir markadır, bunu da yine bir paraya tahvil ederek bu borçların tasfiyesi mümkün mü? Bununla ilgili bir hedefiniz var mı diyorum. İnşallah önümüzdeki dönemde de bunlardan kurtulmuş olarak, yani her seferinde geriye tekrar etmek değil de bu Komisyonun bir adım atmış olması lazım, bir hedefi olması lazım. Yani bütün şirketlerde, gerek özelde gerek devlette şirketlerin beş yıllık hedefi, on yıllık hedefi... Yani en azından sizin burada bir tane hedefiniz var, bence o da alacakları tahsil edip bu işten bir an önce kurtulmak. Eğer bu gecikiyorsa -önerimin altını aynen çiziyorum- aynı alanda faaliyet gösteren bir başka KİT'le birleştirilmesini burada teklif ediyorum.

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Evet, ben, Bedri Bey ve Kemal Zeybek'in söylediklerine katılıyorum. Mutlaka, tasfiye hâlinde olan ama herhangi bir üretimi olmayan bir kuruluşun mutlaka bir çözüm bulması lazım, boşuna bir ücret politikası, boşuna bir insan bulundurması doğru değil diye düşünüyorum ben de. 87 yılında özelleştirme süreci başladı, tam otuz üç yıl olmuş. Yani 31 Aralık 2015'te planlanmıştı bu özelleştirme süreci, 2020 yılı sonuna ertelendi sonra, bir beş yıllık süreç daha alındı. Ama bu süreç herhâlde daha devam edecek yani görünen o, aşama aşama devam ettiği gibi devam edecek.

Şimdi, burada, 4046 sayılı Kanun'la özelleştirme programına alındıktan sonra 1994 yılından 2018 yılına kadar portföyünde kayıtlı 16 ortaklık ve şirket, 47 işletmesi, 47 iştirak hissesi, bir markası, 3 tesisi, 6 yarım kalmış tesisi, 309 mağazası, 249 binası ve 330 arsasının da özelleştirildiğini biliyoruz. Burada, 1933'te kurulan Sümerbankın, 1987'de tasfiye sürecine girmesi, elli dört yıl hizmette kalması, otuz üç yıldır da bu tasfiyenin bir türlü bitmemesi gerçekten dikkate değer diye düşünüyorum. Sürecin başladığı günden bu yıla yani 2021 yılına kadar, o süreçten bugüne kadar neler satıldı? Onları bize dokümantasyon olarak bildirirseniz... O günkü koşullar, tabii, o günkü rakamlar neydi? Bugünkü

rakamlarla kıyaslamak mümkün değil belki ama kaçta satıldığını öğrenmek isteriz. Bu, 2002 yılından günümüze kadar işte, nelerin kaçta satıldığını bize bir liste hâlinde verirseniz memnun oluruz. Bugüne kadar satılan tesis, fabrika, arsa, hisse, bina, diğer satılan ne varsa bugünkü yaklaşık değerini, tabii, bilmek yine mümkün değil ama bir ölçüt varsa elinizde onu da öğrenmek isteriz. Elinizde hâlen satılmayı bekleyen neler kaldı, bunları ne zaman satacaksınız ve bu satışlardan ne kadar gelir elde edilecek yani devlet bütçesine ne kadar para girecek?

Sorumun başında belirttiğim gibi geçmişten günümüze satılan her şeyin fiyatlarıyla bugünkü yaklaşık değerlerini bir tablo hâlinde bize sunarsanız biz teşekkür ederiz. En azından bir envanter olarak elimizde kalıcı olur.

Bundan sonraki çalışmalarınızda başarılar diyemeyeceğim, bundan sonrası çabuk, kolay ve bu şirketin sonu artık ne olacaksa, bunu bir şekilde sona erdirmek lazım. Arkadaşlarımın önerisi de devletin bir başka kuruluşuyla, benzer bir kuruluşuyla birleştirilerek belki mal varlığı ve geriye kalan mal varlığı oraya da dahil edilerek çözüm bulunmuş olabilir. Bu, sadece, tabii, bir öneri.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkür ederim.

Daha önceki sayın vekil arkadaşlarımın konuşmalarıyla tekrara düşmemek için sadece birkaç unutulmuş veya söylenmeyen konuya değinmek istiyorum, onlar da şunlar: Sümer Holding özelleştirme programı nedeniyle tasfiye sürecinde olmasından dolayı faaliyeti neredeyse kalmamış, birleştirilen kuruluşlardan devralan stoklarla ürünlerini...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yalnız tasfiye hâlinde değil, öyle değil mi? Sayın Genel Müdür, özelleştirme onun bir...

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Efendim, biz tasfiye hâlinde değiliz, belki şu konuya açıklık getirmek gerekir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Ona bir açıklık getirin o zaman. Ama söz verdiğim zaman açıklık getirin.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Tamam.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Sayın Vekilim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yine de mevcut birleştirilen kuruluşlardan devralınan stoklardaki ürünlerin satış işlemlerini yürütmekle faaliyetleri sınırlanmış durumda. Şimdi, özelleştirme programına alınan şirket, işletme, fabrika, iştirak hissesi veya diğer varlıklardan holdinge devredilenlerin 31/12/2015 tarihine kadar tamamlanması öngörülmüştü ancak Holding bünyesinde bulunan ülke genelinde yayılmış çok sayıda gayrimenkule ilişkin satış ihalelerinin farklı nedenlerle tamamlanamaması üzerine 31/12/2020 tarihine kadar süre uzatılmıştı. Şimdi bu süre de geçtiğine göre, yeni bir süre uzatımı verildi mi? Bunu merak ediyorum.

Bunun dışında tabii ki şu andaki mevcut giderlerinin yüzde 45'i memur maaş ve giderlerine, yüzde 26'sı da kapsam içi veya kapsam dışındaki işçi giderlerine ayrılmış durumda. Buradan da zaten yekûn da oluşan gelirin yaklaşık yüzde 71'inin sadece maaş ödemelerini kapsadığını görüyoruz.

Özetle, buradan şunu anlıyoruz: Sümer Holdingin özelleştirmesi tamamlanana kadar kurum kendi bünyesinde bile çalışmayan personele maaş ödemeye devam edecek ve özelleştirme maliyeti olarak da Özelleştirme İdaresine yüklenilmesi gereken bu tutar, Sümer Holdingin zarar hanesine her yıl

yazılacak çünkü satıştan elde edilen gayrimenkul gelirleri de Holdingin kendisine değil Özelleştirme İdaresine kaldığı için sürekli zarar gibi bir görüntü var aslında ama. Aslında zarardan ziyade kendi gelirini alamayan ama kendisinde olmayan personelin giderini ödemek zorunda kalan bir kuruluşla karşı karşıyayız. Tabii, bu, belki de kanuni çerçevelerde bu şekilde olması gerekiyordur; sonuçta devlet bu “sağ cep, sol cep” diye ayırt etmez. Bir şekilde orada görevlendirilen personel kendi kurumuna dahi gitse, çalıştığı yeri de olsa devletten, hazineden çıkacak bir gider söz konusu.

Bu anlamda, bir de özellikle otuz yıla yakındır tahsilatı yapılamayan ve 2019 tarihi itibarıyla yaklaşık 35,8 milyon TL civarında bir alacak şüphelisi görülmekte. Bunlarla ilgili işlem yapılamamasının gerekçeleri nedir? Sayın Genel Müdürüm bize onu açıklarsa ona çok sevinirim. Çünkü Sümer Holdingin 2018 Faaliyet Raporu’na baktığımızda, başka kurumlarda geçici olarak görevlendirilen -ki sizin kendi görev döneminizi de kapsamıyor belki ama kurumun devamında görüldüyör- birkaç çalışanın 14 TL, 29 lira 57 kuruş, 54 lira 18 kuruş gibi yemek katılım borcunu çok hızlı bir şekilde tahsil ettiğini gelir tablolarında görüyoruz ama bu yekûn teşkil eden diğer alacakların uzun süredir tahsil edilememesi de sorun olarak devam etmekte.

Ayrıca, Holdingin bünyesinde 1.265 adet taşınmaz mal görüldüyor. Bu anlamda da bu özelleştirmeyle ilgili de bu konularda biraz daha bizlerin de Komisyonun da desteğiyle bu sürecin hızlanması, taleplere hızlı bir şekilde karar verilmesinin uygun olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

Sayın Genel Müdürüm, sayın milletvekillerimizin görüşlerini, sorularını dinlediniz. Şimdi, soruları yanıtlamak üzere söz size vereceğim.

Buyurun.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Soruların tamamına yazılı olarak cevap vereceğiz ama birkaç konuya açıklık getirmek isterim müsaadenizle.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Özellikle yol haritası, önümüzdeki dönem kurumun yol haritasıyla ilgili bir bilgi vererseniz üyelerimize.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Şimdi, kurumumuz tasfiye hâlinde değil, özelleştirme kapsamında olan bir kurum. Sayın vekillerimiz konuşmalarında, işte, başka bir kurumla birleştirilmesiyle ilgili hususları dile getirdiler. Sümer Holding zaten bu şekilde birleştirilmiş olan bir kurumdur. Özelleştirme kapsamında hukuki varlığına son verilmiş olan bütün eski KİT’lerin hukuki varlığının bünyesinde devam ettiği yerdir, o söylediğiniz şeyin yapıldığı yerdir. Yani bunu çıkartıp başka bir yerde yapıyor olmak, buradaki personelin ortadan kalkmasını, yapılan işlerin ortadan kalkmasını doğurmuyor, o işlerin yapılmaya devam edilmesi gerekiyor. Yani bu Sümer Holdingi kapattınız, başka bir kurumun bünyesine koyduğunuz zaman...

Bu işlerin yapılması için hâlihazırda kurumumuzda aktif olarak 144 tane personelimiz var, 36 tanesi geçici görevlendirmelerle eleştiriyeye konu oluyor, başka kurumlarda görevlendirilmiş durumda; büyük bir bölümü Özelleştirme İdaresi Başkanlığımızda görevli, Cumhurbaşkanlığımızda ve Meclisimizde görevli personelimiz var. Bunların tamamı da zaten kanunlar çerçevesinde, hukuka, mevzuata uygun olarak yapılmış olan şeyler. Personelin statüleri sebebiyle kurumlar arasında transfer yapamıyoruz. Personelin özlükleriyle ilgili ciddi sıkıntılar yaratacağından dolayı başka bir kurumun kadrosuna

transfer edemiyoruz kapsam dışı personel olduğu için. Özlükleriyle ilgili maaşlarını neredeyse yarı yarıya azaltmak gibi bir durum ortaya çıkacak. Aynı işi yaptırırken maaşlarının yarı yarıya azalmasına o personeli razı etmeniz pek mümkün değil gibi.

Zaten bu kurum, Sümer Holding, daha önce, işte demir çelik fabrikaları, bildiğimiz, eski TEKEL, gübre sanayisi gibi veya işte yapağı sanayisi gibi, Zirai Donatım gibi, bu gibi varlıkları satılmış ama hukuki varlığı kamuya ait olduğu için ortadan kaldırılamayan şirketlerin içine konduğu o birleşmenin –çok haklı olarak söylediniz- gerçekleştiği yer burası. Bu ne zaman biter? Bilemiyoruz ama şunu söyleyebilirim: Eski, işte, şu anda Sümer Holdingin bünyesinde devam eden eski KİT’lerden kaynaklı sadece 735 bin tane eski KİT çalışanının özlük dosyasının hukuki sorumluluğu tamamen Sümer Holdingin üzerinde örneğin veya işte özelleştirme sırasında şirket olarak satılmış veya müessese veya fabrika olarak satılmış, bir kısım gayrimenkullerin satılması uygun görülmemiş veya satılması, alıcısı açısından almanın makul olmadığı gayrimenkuller de burada kalmış, bunların sayısı da yaklaşık olarak 1.250 tane. Talep olması hâlinde yetki, Özelleştirme İdaresi Başkanlığında ihaleyle satılıyor. Yaklaşık son altı aydan beridir yoğun bir şekilde ihaleler yapılıyor, taleplerin gelmesi hâlinde de Özelleştirme İdaresine biz de intikal ettiriyoruz. Gayrimenkulle ilgili durum değerlendirmesi yapılarak satışa sunuluyor, ihale yöntemiyle yapılıyor. Bir de süre alındı, iki yıl daha uzatma alınmış durumda, 31/12/2025 yılına kadar da süre alınmış durumda.

Davalar... Tabii, davalar sabit durmuyor. Yani sürekli davalar sonuçlanıyor, yeni davalar ortaya çıkıyor. Şu anda davalar etkin bir şekilde takip ediliyor, zaman aşımına mahal verilmiyor. Söylediğiniz işte, çok cüzi miktarlardaki alacaklar sebebiyle devam eden davalar var ise onları elden geçirip yönetim kurulu kararıyla takibinden vazgeçilecek olanların limitler dâhilinde takibinden vazgeçiyoruz zaten.

Bir de spesifik olarak İzmir’deki santralle ilgili bir konu gündeme geldi, onunla ilgili bir açıklık getirmeye ihtiyaç var gibi. Burası kültür varlığı olarak belirlenmiş olan bir alan olduğu için orada 7 tane personeli güvenlik olarak bulunduruyoruz ve koruyoruz. Çünkü sadece korunacak bir varlık olup olmadığını ben tartışamam, kültür varlığı olarak belirlenmiş. O alan kamuya ait olan bir alan.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Nasıl koruyorsunuz?

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Güvenliğimiz var Sayın Vekilim, hizmet satın alımıyla güvenlik koymuşuz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Güvenlik görmüyorum ben orada.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – 7 tane güvenlik personeli çalışıyor ve güvenliği sağlıyor. Aksi takdirde, işte, metruk, madde kullanımı veya çeşitli sıkıntılı durumlar ortaya çıkacağı için. Orayla ilgili o mevcut arsanın ifrazıyla ilgili de bir çalışma yapıldı zannedersem, mevcut kültür varlığı olarak...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Sertel Vekilimize, detaylı olarak, yazılı olarak da bu konuyla ilgili olarak bilgi vermenizi istiyorum.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Bütün soruların hepsine yazılı olarak cevap vereceğiz Sayın Başkanım.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, ben geçen gün fotoğraf çekmeye girdim, bir Allah’ın kulu yoktu ya.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – O zaman Sayın Genel Müdürüm, Sayın Vekilimizin beyanları doğrultusunda bir baktırın.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Hakikaten yoktu...

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Tamam kontrol edeceğiz efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Kontrol edin, ivedilikle kontrol edin.

Peki, teşekkür ediyorum.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, şimdi, Sümer Holding Anonim Şirketinin 2017 ve 2018 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Sümer Holding AŞ’nin, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 8/3/2018 tarih ve 2018/ÖİB-K-29 sayılı kararı ile kabul edilen 2017 yılı bilançosu ve 13.702.572,53 Türk lirası dönem zararı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim.

2017 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi, 2018 yılı sonuç bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Sümer Holding AŞ’nin, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 1/4/2019 tarih ve 2019/ÖİB-K-02 sayılı kararı ile kabul edilen 2018 yılı bilançosu ve 10.356.173,79 Türk lirası dönem zararı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2018 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Sümer Holding Anonim Şirketi 2017 ve 2018 yıllarına ait üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara ben teşekkür ederim.

Değerli Komisyon üyeleri, gündemimize 31 Mart 2021 Çarşamba günü -yarın- Türkiye Şeker Fabrikaları AŞ Genel Müdürlüğünün 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam edeceğiz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 16.14

